

Effectiviteitsonderzoek Preventieve Interventies

De toegevoegde waarde van modules gericht op:

- Stressreductie
- Boosheid
- Traumasignalering
- Competentiegevoel

1

Context: Preventie

- ▶ Kleine effecten ($d = .24 - .45$)
- ▶ Richten op veranderbare risicofactoren

2

Vooronderzoek: Risicofactoren

- ▶ Ouders ervaren stress
- ▶ Disfunctionele attitudes, waarden en normen van ouders
- ▶ Inadequaat opvoedgedrag van ouders
- ▶ Problemen in de ouder-kindrelatie
- ▶ Ouders ervaren weinig sociale steun
- ▶ Ouderlijke mentale of fysieke problemen

3

Vooronderzoek: Effectieve preventie

- Grotere effecten wanneer gericht op:
- ▶ Opvoedvaardigheden
 - ▶ (Inter)persoonlijke vaardigheden (bijv. Omgaan met boosheid en stress)
 - ▶ Zelfvertrouwen
 - ▶ Houding/verwachtingen ten aanzien van ouderschap
 - ▶ Geestelijke gezondheidsproblemen

4

4 Modules

- ▶ **Stress**
Ontspanningsoefening
- ▶ **Traumasignalering**
Screening van symptomen
- ▶ **Boosheid**
1. Normaliseren
2. Manieren om rustig te worden
3. Triggersituaties
- ▶ **Competentiegevoel**
Positieve feedback

5

4 Modules

- ▶ **Stress**
Ontspanningsoefening
- ▶ **Boosheid**
1. Normaliseren
2. Manieren om rustig te worden
3. Triggersituaties

6

4 Modules

- ▶ **Stress**
Ontspanningsoefening
- ▶ **Boosheid**
 1. Normaliseren
 2. Manieren om rustig te worden
 3. Triggersituaties

'S NACHTS NIET DOORSLAPEN

Weet: Je kind heeft misschien honger. Of heeft het warm of koud. Misschien heeft je kind een natte luiert of is je kind oververmoeid. Of misschien heeft je kind even jouw geruststelling nodig.

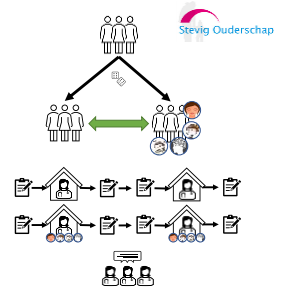
Bedenk: Jouw kind probeert niet om jou dwars te zitten. Hij heeft jouw hulp nodig om in slaap te komen.

Zeg en Doe: Lieverdi, heeft iets je wakker gemaakt? Ik ben hier. Laat mij je eventjes vasthouden en een liedje voor je zingen.

7

2 Deelstudies: Stevig Ouderschap

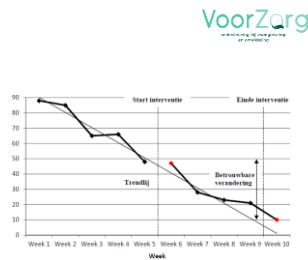
- ▶ Huisbezoekprogramma
- ▶ Randomised Controlled Trial
- ▶ Dataverzameling:
Inclusie afgerond

8

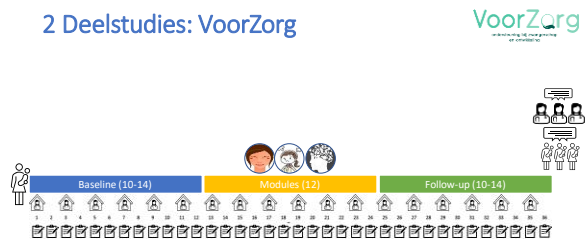
2 Deelstudies: VoorZorg

- ▶ Huisbezoekprogramma
Intensief, hoog risico
- ▶ Herhaalde N = 1 studie
- ▶ Dataverzameling afgerond
februari 2021

9

2 Deelstudies: VoorZorg

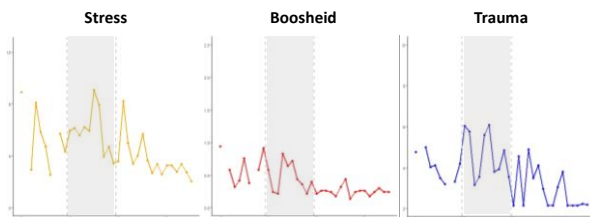

10

2 Deelstudies: VoorZorg

Moeder A

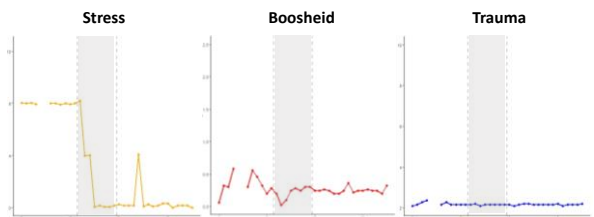

11

2 Deelstudies: VoorZorg

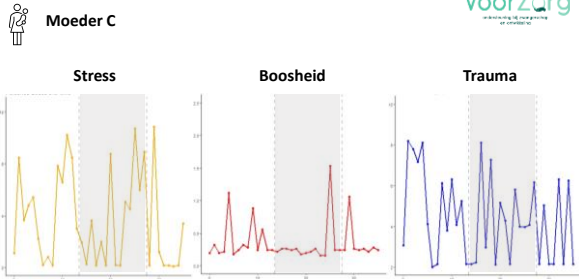

Moeder B

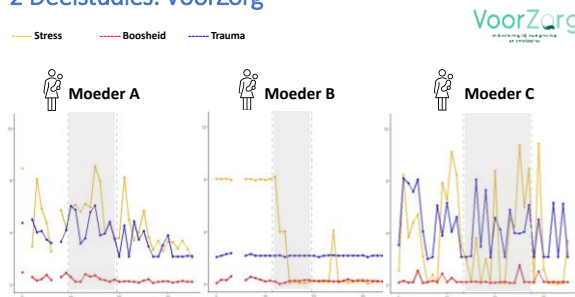
12

2 Deelstudies: VoorZorg

13

2 Deelstudies: VoorZorg

14

2 Deelstudies: Ervaringen

Algemeen

- ▶ Goede aanvulling
- ▶ Uitbreiding
- ▶ Flexibiliteit

VPLK: "Er zaten [...] dingen in [...] waarvan ik vind dat we ze eigenlijk aan iedere moeder moeten gaan aanbieden."

Traumaisignalering

- ▶ Minst gebruikt
- ▶ Verklaringen
 - ▶ Niet goed begrepen/vergeten
 - ▶ Niet van toepassing/al besproken
 - ▶ Al hulp (gehad)
 - ▶ Vragen kunnen heftig zijn

15

2 Deelstudies: Ervaringen

Ontspanning

- ▶ Goed onderwerp
- ▶ Breder invulling

VPLK: "Ik zou wel meerdere keuzes aan oefeningen willen hebben. Niet deze moeder hoor, deze moeder was goed meewerkend."

Boosheid

- ▶ Meest gebruikt
- ▶ Beeldend

Moeder: "Ik gebruik ze nu ook nog steeds. Vooral nu ze grenzen aan het uitproberen is probeer ik tot tien te tellen."

VPLK: "Die kaartjes vond ik wel heel goed, die gedragsverandering. [...] Vond moeder zelf ook heel erg leuk om te doen."

16

Voorlopige conclusies

- ▶ Modules goed ontvangen
- ▶ Aanknopingspunten voor doorontwikkeling
- ▶ Individuele verschillen: wat werkt voor wie?
 - ▶ Bijv. Temperament, Levensgebeurtenissen
- ▶ Deelstudie Stevig Ouderschap

17

Publicaties

Bijlma, A. M. E., Van der Put, C. E., Assink, M., Stams, G. J. J. M., & Overbeek, G. J. (2020). *Applying the responsivity principle to child protection: A systematic review and practice-based approach*. Submitted for publication.

Bijlma, A. M. E., Assink, M., Stams, G. J. J. M., & Van der Put, C. E. (2020). *A timely review of the risk, need, and responsivity principles in family interventions for delinquent youth*. Submitted for publication.

Bijlma, A. M. E., Van der Put, C. E., Van Horn, J., Vial, A., Overbeek, G., & Assink, M. (2020). *Gender differences in domestic violence offenders: Criminogenic risk factors and their association with treatment dropout*. Submitted for publication.

Bijlma, A. M. E., Van der Put, C. E., Overbeek, G., Van Geffen, M., & Assink, M. (2020). *Child behavior problems across child maltreatment types: A comparison study*. In preparation.

Bijlma, A. M. E., Van der Put, C. E., Stams, G. J. J. M., & Assink, M. (2020). *Needs assessment in child protection services*. In preparation.

De Wit, M., Leijten, P., Van der Put, C., Aisscher, J., Bouwmeester-Landweer, M., & Deković, M. (2020). *Study protocol: randomized controlled trial manualized components in home visitation to reduce mothers' risk for child maltreatment*. *BMC Public Health*, 20(136). Doi: 10.1186/s12889-020-8237-4.

Duindam, H., Vial, A., Bouwmeester-Landweer, M., & Van der Put, C. E. (2021). *Parental sex differences in risk factor for child maltreatment*. In preparation.

Gubbels, J., Van der Put, C. E., & Assink, M. (2019). *The Effectiveness of Parent Training Programs for Child Maltreatment and Their Components: A Meta-Analysis*. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 16(13), 2404.

Gubbels, J., Van der Put, C. E., Stams, G. J. J. M., Prinzie, P. I., & Assink, M. (2021). *Components Associated with the Effect of Home Visiting Programs on Child Maltreatment: A Meta-Analytic Review*. *Child Abuse and Neglect*, 114, 104981.

Gubbels, J., Van der Put, C. E., & Assink, M. (2021). *Effective Components of School-Based Prevention Programs for Child Abuse: A Meta-Analytic Review*. Manuscript submitted for publication.

Gubbels, J., Assink, M., Prinzie, P. I., & Van der Put, C. E. (2021). *Why Healthcare and Education Professionals Underreport Suspicions of Child Abuse: A Qualitative Study*. *Social Sciences*, 10(3), 98.

18